

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobců: a) V. Š.
b) V. Š.
oba bytem K.
oba zastoupeni JUDr. Pavlem Pohorským, advokátem
sídlem Revoluční 767/25, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Plzni**
sídlem Radobyčická 2465/12, 301 00 Plzeň

za účasti osob
zúčastněných na 1) M. P.
řízení: 2) Š. P.
oba bytem M.

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2022, č. j. ZKI PL-O-10/392/2022-11,

takto:

- I. Žaloba žalobce a) se zamítá.
- II. Žaloba žalobkyně b) se zamítá.
- III. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

IV. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Žalobci podali dne 15. 2. 2022 Katastrálnímu úřadu pro Plzeňský kraj, Katastrálnímu pracovišti Klatovy (dále jen „katastrální úřad“) návrh na opravu chyby údajů katastru nemovitostí způsobenou zřejmým omylem, spočívající mj. v zobrazení hranice mezi stavební parcelou č. Xa (dále jen „pozemek žalobců“) a pozemkovou parcelou č. Xb (dále jen „sousední pozemek“), oba v k. ú. X.
2. Katastrální úřad chybu v zobrazení hranice mezi pozemkem žalobců a sousedním pozemkem nezjistil. S oznámením o provedení opravy žalobci nesouhlasili, a proto dne 3. 5. 2022 v souladu s § 36 odst. 3, 4 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (dále jen „katastrální zákon“) zahájil katastrální úřad správní řízení podle § 44 správního řádu.
3. Následně vydal katastrální úřad rozhodnutí ze dne 15. 7. 2022, č. j. OR-147/2022-404-27/2021-435-27 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Výrokem 2 prvoinstančního rozhodnutí katastrální úřad rozhodl, že se nevyhovuje nesouhlasu žalobců s neprovedením opravy zobrazení hranice mezi pozemkem žalobců a sousedním pozemkem, kdy zobrazení této hranice v katastrální mapě zůstává beze změny.
4. Proti výroku 2 prvoinstančního rozhodnutí podali žalobci odvolání, které bylo zamítnuto výrokem 1 rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2022, č. j. ZKI PL-O-10/392/2022-11 (dále jen „napadené rozhodnutí“), a výrok 2 prvoinstančního rozhodnutí byl potvrzen.

II.

Žaloba

5. Žalobci žádali, aby soud zrušil jednak výrok 2 prvoinstančního rozhodnutí a jednak výrok 1 napadeného rozhodnutí v části, jíž byl potvrzen výrok 2 prvoinstančního rozhodnutí a odvolání žalobců proti tomuto výroku bylo zamítnuto.
6. Žalobci svou žalobu odůvodnili dvěma okruhy žalobních bodů.
7. Prvním žalobním bodem byla tvrzená nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí – podle žalobců není zřejmé, z jakých skutečností správní orgány vycházely a jak dospěly ke svým závěrům. Žalobci namítli, že závěry uvedené v napadeném rozhodnutí nejsou ve správním spise logicky podloženy ani odůvodněny, zejména pokud jde o závěr o nesplnění podmínek pro provedení opravy chyby dle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona. Výrokem 2 prvoinstančního rozhodnutí se žalovaný věnoval toliko v jediném odstavci na straně 6 napadeného rozhodnutí, kde uzavřel, že *nebyl zjištěn zřejmý omyl ve smyslu § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona*, avšak druhým možným důvodem opravy chyby podle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona, tedy nepřesností při podrobném měření a možnému překročení mezní odchylky, se žalovaný vůbec nezabýval. Katastrální úřad přitom na str. 3 a 4 prvoinstančního rozhodnutí existencí možného důvodu pro opravu dle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona též nezabýval. Jelikož podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona postupují katastrální úřady v řízení o opravě chyby i bez návrhu, měly správní orgány prověřit nejen důvody uvedené v návrhu, ale též případnou existenci důvodu pro postup dle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona. Správní orgány při

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

posuzování průběhu zakreslení hranic postupovaly prostřednictvím výpočtů vycházejících z vybraných lomových bodů (srov. odůvodnění k výrokům 1 a 3 prvoinstančního rozhodnutí), přičemž kritéria pro volbu určitých bodů nejsou zřejmá, přestože jejich zvolení ovlivňuje zakreslení hranice s maximální odchylkou 2,83 m, tedy v rámci rozsahu provedených změn. U napadeného výroku 2 jde přitom právě o posun hranice o cca jeden metr. Katastrální úřad bez dalšího označil původní body za špatně zvolené (viz strana 3 prvoinstančního rozhodnutí: *„došlo k částečné deformaci rastru mapy PK, zřejmě v důsledku nevhodné volby identického bodu“*) – nevysvětlil, proč jsou původně zvolené body nevhodné a proč jsou nově zvolené body vhodné. Tímto výběrem bodů správní orgán nepřezkoumatelně ovlivnil způsob zakreslení hranic pozemků v katastru nemovitostí. Pochybnosti o přezkoumatelnosti postupu vzbuzuje i skutečnost, že v prvotním oznámení o opravě chyby správní orgán prvního stupně označil jako chybné zakreslení jen jedné hranice, následně v rámci správního řízení pak katastrální úřad provedl změnu u dvou hranic pozemků (viz výroky 1 a 3 prvoinstančního rozhodnutí). Správní orgány tak porušily zásadu materiální pravdy podle § 3 správního řádu, kdy je správní orgán povinen postupovat tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.

8. V druhém žalobním bodě žalobci namítli, že správní orgány neměly ve věci vůbec rozhodovat, neboť nebyly splněny podmínky pro postup podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona. Správní orgány pominuly, že hranice mezi pozemkem žalobců a sousedním pozemkem jsou sporné. Spornost této hranice plyne z návrhu žalobců na opravu chyby a všech podání žalobců v této věci i z toho, že sousedé na rozdíl od žalobců s neprovedením navržené změny souhlasili. Žalobci s odkazem na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2018, č. j. 8 As 176/2017-39, ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 187/2012-31, ze dne 22. 1. 2015, č. j. 7 As 257/2014-24, a ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008-134, namítli, že vzhledem ke sporné hranici pozemků nesměly správní orgány v řízení o opravě chyby vůbec rozhodovat. Správní orgány totiž i v případě rozhodnutí, jímž odmítly opravu provést, zasáhly do sporu o průběhu hranice pozemků, protože konstatovaly, jaký průběh hranice je ten správný (*„hranice vždy vedla po stěně budov“*). Rozhodnutí o neprovedení opravy chyby v katastru nemovitostí, navíc odůvodněné způsobem, který stávající zakreslení hranic pozemků v katastru nemovitostí prohlašuje za jediné správné, má podle žalobců vliv na faktické jednání dotčených vlastníků s pozemky sporných hranic - posiluje jejich motivaci například k posunutí plotu, zamezení přístupu na pozemek, zasypání odvětrávacího kanálu či podání příslušné civilní žaloby. Žalobci shrnuli, že správní orgány v rozporu s § 2 odst. 1, 2 správního řádu nepostupovaly v souladu se zákony a ostatními právními předpisy a neuplatňovaly svou pravomoc pouze k těm účelům, ke kterým jim byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém jim byla svěřena.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
10. Ve vztahu k prvnímu žalobnímu bodu žalovaný vyložil § 36 odst. 1 katastrálního zákona tak, že v praxi mohou nastat tři situace: (i) chyba způsobená zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, (ii) chyba způsobená nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem, aniž by se zároveň jednalo o

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

zřejmý omyl, (iii) chyba způsobená nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem, a zároveň se jedná o chybu způsobenou zřejmým omylem. Katastrální úřad nezjistil zřejmý omyl ve smyslu § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Toto zjištění žalobci nijak nerozporují, kdy toto zjištění současně vylučuje možnost, aby se jednalo o situaci (i) a (iii). Zbývala tedy možnost, že by se jednalo o chybu dle situace (ii), na níž cílí § 44 odst. 3 katastrální vyhlášky, kdy je nutné nechat vyhotovit a předložit např. geometrický plán a písemné prohlášení vlastníků pozemků, že hranice pozemků nebyla jimi měněna, není sporná ani nebyla zpochybněna. Ani geometrický plán, ani písemné prohlášení vlastníku pozemku žalobci k návrhu na opravu chyby nepředložili a navíc sami tvrdí, že se jedná o spornou hranici. Proto se správní orgány možností (ii) správně nezabývaly.

11. K druhému žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že nerozumí argumentaci žalobců, kteří se ve správním řízení domáhali opravy chyby a nyní tvrdí, že správní orgány nebyly oprávněny o chybě rozhodovat. Žalovaný zdůraznil, že vydaná rozhodnutí v řízení o opravě chyby v údajích katastru dle § 36 katastrálního zákona do sporu o průběh hranice nijak nezasahují, protože účelem řízení o opravě chyby a rozhodnutí dle § 36 odst. 4 katastrálního zákona je pouze zajistit, aby údaje vedené v katastru nemovitostí byly v souladu s právně relevantními listinami, nikoli rozhodování o průběhu hranic pozemků (spor týkající se vymezení průběhu vlastnické hranice v terénu mohou vlastníci dotčených pozemků řešit v občanském soudním řízení). Žalovaný dále zdůraznil, že zřejmost a nespornost se týká zjištěné chyby (tzn. musí být prokázán zřejmý omyl při vedení a obnově katastru), nikoli skutečného průběhu hranice pozemku. Pokud v KN neexistuje relevantní podklad, na základě kterého by mohla být oprava chyby provedena, je zcela evidentní, že se nejedná o zřejmou a nespornou chybu (zřejmý omyl) a správní orgán nemůže v takovém případě opravu provést. K judikátům citovaným žalobcům žalovaný uvedl, že rozsudky č. j. 7 As 187/2012-31 a 7 As 257/2014-24 nemají žádnou souvislost s projednávanou věcí. K rozsudku č. j. 1 As 46/2008-134 žalovaný uvedl, že Nejvyšší správní soud zde vycházel z tehdy účinného § 46 odst. 1 vyhlášky č. 190/1996 Sb. (dále jen „*zrušená katastrální vyhláška*“), která pozbyla účinnosti dne 1. 3. 2007, a v navazujících vyhláškách č. 26/2007 Sb. a č. 357/2013 Sb. byla ustanovení o opravě chyby v katastrálním operátu výrazně přepracována a upřesněna. V nyní účinné vyhlášce č. 357/2013 Sb. (dále jen „*katastrální vyhláška*“) je problematika opravy chyby v katastrálním operátu upravena především v § 44, kde jsou odlišeny jednak případů opravy chybných údajů katastru vzniklých zřejmým omylem při vedení a obnově katastru (viz § 44 odst. 2) a jednak případů opravy chybného geometrického a polohového určení vzniklého nepřesností při podrobném měření a zobrazení předmětu měření v katastrální mapě, pokud se současně nejedná o chybu vzniklou zřejmým omylem (viz § 44 odst. 3). Zatímco nutnou podmínkou pro provedení opravy chybného geometrického a polohového určení v případech, kdy nelze současně prokázat zřejmý omyl při vedení a obnově katastru, je mimo jiné doložení písemného prohlášení vlastníků pozemků, že hranice pozemků nebyla jimi měněna, není sporná ani nebyla zpochybněna [viz § 44 odst. 3 písm. b)], naproti tomu v případě opravy chyby vzniklé zřejmým omylem (tj. pokud zřejmý omyl byl prokázán) žádná taková podmínka stanovena není. Dokládání písemného prohlášení vlastníků by totiž logicky nebylo namístě, neboť v případě prokázání zřejmého omylu je povinností katastrálního úřadu chybný údaj katastru opravit na základě původního výsledku zeměměřické činnosti nebo listiny, která byla podkladem pro zápis tohoto údaje katastru (viz § 44 odst. 2). Podkladem pro provedení opravy takového chybného údaje může tedy být principiálně pouze stávající

listina založená v dokumentaci katastrálního úřadu, přičemž katastrální úřad je povinen takovou chybu opravit i z moci úřední, a tudíž provedení opravy nikterak nezávisí na vyjádření vůle vlastníků dotčených nemovitostí, a tedy ani na případném probíhajícím sporu mezi vlastníky o průběh hranice pozemku. Žalovaný uvedl, že rozsudek č. j. 8 As 176/2017-39 jen odkazuje na posledně komentovaný rozsudek. Žalovaný dodal, že z žalobci citovaných judikátů nelze dovodit, že by správní orgány nesměly o opravě chyby rozhodovat z důvodu spornosti hranice - rozsudky se zabývají podmínkami pro provedení opravy chyby dle § 36 odst. 1 katastrálního zákona, nikoli otázkou vydání rozhodnutí v řízení o opravě chyby. Povinnost katastrálního úřadu vydat ve věci rozhodnutí je totiž jednoznačně stanovena v § 36 odst. 4 katastrálního zákona. Závěrem žalovaný zdůraznil, že žalobou žalobci brojí proti správnímu rozhodnutí o *neprovedení opravy* údajů katastru nemovitostí.

IV.

Replika žalobců

12. Žalobci uvedli k vyjádření žalovaného k žalobě, že není pravdou, že by jejich argumentace popírala smysl původního návrhu žalobců na opravu chyby, neboť motivací žalobců k podání návrhu byl stav, kdy docházelo ke zpochybňování průběhu hranic mezi pozemky ve vlastnictví žalobců a jejich sousedů a faktickému posunu hranice. Žalobci chtěli docílit svým návrhem toho, aby došlo k úpravě průběhu hranice mezi spornými pozemky tak, jak byla dlouhodobě v terénu fakticky vymezena. Správní úřady však vycházely z listinných podkladů, jejichž nepoužití, při dosavadním zakreslení hranic pozemků, nebylo stranám známo. Cílem žalobců bylo dosáhnout jistoty ve věci průběhu faktických hranic jejich a sousedních pozemků. Správní řízení však k potvrzení stávajícího faktického průběhu hranic mezi pozemky nepřispělo. Žalobci jsou srozuměni s tím, že *účelem řízení o opravě chyby a rozhodnutí dle § 36 odst. 4 katastrálního zákona je pouze zajistit, aby údaje vedené v katastru nemovitostí byly v souladu s právně relevantními listinami, nikoli rozhodování o průběhu hranic pozemků* i s tím, že *spor ve věci vymezení sporné hranice v terénu je nutné řešit jinými prostředky*.
13. Podle žalobců negativní meritorní rozhodnutí s odůvodněním, posilujícím vůli některé ze stran, mezi nimiž je veden spor o skutečný průběh hranice mezi pozemky, fakticky zasáhlo do sporu o skutečném průběhu hranice, tedy do vlastnického práva. Správní orgán měl sice odmítnout opravu provést, ovšem toliko s odkazem na spornost skutečného průběhu hranice pozemků, nikoliv věcně posuzovat existenci či neexistenci listin způsobily opravu chyby vyvolat, potažmo uvádět, že stávající hranice je správná, když *hranice vždy vedla po stěně budov* apod. Tímto vyjádřením správní orgán podle žalobců fakticky způsobil, že jeho rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné.
14. Žalobci nesouhlasili s názorem žalovaného, že závěry žalobci citované judikatury vycházely ze zrušené katastrální vyhlášky, neboť správní soud aplikoval princip, že o vlastnictví oprávněn rozhodovat toliko soud, nikoli správní orgán (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2018, č. j. 8 As 176/2017-39, bod 17). Nelze tak souhlasit s tvrzením žalovaného na str. 4 vyjádření k žalobě, že tento rozsudek *bez podrobnějšího vysvětlení použití předchozí a současné právní úpravy pouze odkazuje na výše uvedený rozsudek ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008-134*, neboť soud si byl vědom skutečnosti, že zrušená katastrální vyhláška byla již 10 let zrušena. Žalobci zdůraznili, že citovanými judikáty poukázali na zjevnou snahu správních soudů, zamezit provádění opravy chyb v těch případech, kdy je hranice pozemků fakticky sporná tak, aby

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

nedocházelo k zasahování správních orgánů do rozhodování o vlastnickém právu. Označoval-li žalovaný další uváděné rozsudky za nesouvisející s podanou žalobou, tak například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2015, č. j. 7 As 257/2014 – 24, je relevantní v tom smyslu, že uvádí podmínky, za kterých lze provést opravu chyby ze strany katastrálního úřadu.

15. Ve vztahu k tvrzení žalovaného, že v daném případě k opravě údajů nedošlo, žalobci uvedli, že i negativní rozhodnutí, zabývající se věcně průběhem stávajícího zakreslení hranic dotčených pozemků v katastru nemovitostí a uvádějící, jaký průběh zakreslení hranice je ten správný, má obdobný dopad do případného sporu o průběh hranice pozemků, jako rozhodnutí o provedení opravy chyby, kterým dojde k posunutí zakreslení hranice. I zde fakticky nedochází ke změně vlastnictví, nicméně provedení změny je judikaturou zapovězeno, a to právě s odkazem na spor ohledně skutečného průběhu hranice. Negativní rozhodnutí v řízení o opravě chyby v případě, že průběh hranice je mezi stranami sporný, s jiným odůvodněním než s tím, že se návrhu nevyhovuje, neboť průběh hranice je mezi vlastníky sporný, je podle žalobců v rozporu s ustálenou judikaturou a nezákonné.
16. Žalobci uzavřeli, že na straně 5 vyjádření k žalobě se žalovaný nevyjádřil k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí z důvodu, že *závěry v něm uvedené nejsou ve správním spise ani logicky podloženy ani odůvodněny*. Ke skutečnostem uváděným žalovaným žalobci doplnili, že z návětí § 36 odst. 1 katastrálního zákona je zřejmé, že k opravě chyby i bez návrhu může katastrální úřad přistoupit i v případě chyby podle písmene b) daného ustanovení. Neexistencí podmínek pro opravu chyby podle tohoto písmene se tudíž měl žalovaný v napadeném rozhodnutí výslovně a podrobněji zabývat.

V.

Rozhodnutí bez nařízení jednání

17. Vzhledem k tomu, že oba účastníci výslovně vyjádřili souhlas s rozhodnutím o věci samé bez jednání (žalobci v podání ze dne 10. 1. 2023, žalovaný ve vyjádření k žalobě), rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání.

VI.

Posouzení věci soudem

18. V souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Přezkumná činnost soudu dále respektovala dispoziční zásadu vyjádřenou v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 in fine a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobci uplatnili v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Povinností žalobců je proto tvrdit, z jakých skutkových či právních důvodů je napadené rozhodnutí správního orgánu nezákonné. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
19. Soud předesílá, že správní soudnictví je podle ust. § 2 s. ř. s. v zásadě povoláno k ochraně

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

veřejných subjektivních práv, nikoli k ochraně veřejného zájmu ani práva objektivního. Správní soudnictví nemůže ani mimo zákonem stanovená pravidla volně nahrazovat činnost správních orgánů, přičemž opačný závěr by hrubě narušil dělbu moci jako základní princip demokratického právního státu (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, bod 80).

20. Žaloby žalobců jsou nedůvodné.
21. § 36 odst. 1 katastrálního zákona stanoví, že na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly
 - a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru,
 - b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem.
22. Podle § 36 odst. 3 katastrálního zákona doručí katastrální úřad vlastníkově a jinému oprávněnému oznámení o provedené opravě nebo o tom, že opravu na návrh neprovedl, protože se nejedná o chybu, a současně je poučí o možnosti postupu podle odstavce 4.
23. § 36 odst. 4 katastrálního zákona stanoví, že sdělí-li do 30 dnů od doručení oznámení vlastník nebo jiný oprávněný katastrálnímu úřadu, že s provedenou opravou nebo s tím, že se nejedná o chybu, nesouhlasí, vydá katastrální úřad rozhodnutí ve věci.
24. Podle § 44 odst. 2 katastrální vyhlášky opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, a to geometrické a polohové určení, číslo parcely, údaj o právu, upozornění, druh pozemku, způsob ochrany nemovitosti, způsob využití nemovitosti, údaj o budově včetně údaje o její dočasnosti, údaj o jednotce, cenový údaj a údaj pro daňové účely na základě původního výsledku zeměměřické činnosti nebo listiny, která byla podkladem pro zápis tohoto údaje do katastru, a v případě chyby vzniklé zřejmým omylem při obnově katastrálního operátu i na základě výsledků zjišťování hranic.
25. § 44 odst. 3 katastrální vyhlášky stanoví, že chybné geometrické a polohové určení, které vzniklo nepřesností při podrobném měření a zobrazení předmětu měření v katastrální mapě, nejde-li o případy podle odstavce 2, opraví katastrální úřad na základě
 - a) výsledku zeměměřických činností, který je využíván pro vyznačení příslušného předmětu polohopisu do katastrální mapy, a
 - b) písemného prohlášení vlastníků pozemků, že hranice pozemků nebyla jimi měněna, není sporná ani nebyla zpochybněna.Podpisy na písemném prohlášení podle písmene b) musí být úředně ověřeny; to neplatí, pokud ověřovatel, který ověřil výsledek zeměměřické činnosti podle písmene a), na tomto prohlášení písemně potvrdil, že vlastníci dotčených pozemků, jejichž totožnost zjistil, před ním prohlášení podepsali.
26. Institut opravy chyby v katastrálním operátu je předmětem rozsáhlé ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývají následující závěry.
27. „[...] katastrální úřad je oprávněn opravit pouze takové údaje katastru, které jsou chybné v důsledku zřejmého omylu, přičemž musí existovat rozpor mezi údaji katastru a listinami založenými ve sbírce listin. Katastrální úřad při opravě chyby nemůže „vybočit ze své evidenční

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

role a při rozhodování o opravě chybného údaje fakticky nalézat právo, tedy i posuzovat, za jakých podmínek práva vznikají, zanikají, mění se jejich obsah, přecházejí na jiné osoby apod. To přísluší pouze soudům v občanskoprávním řízení“ (rozsudky ze dne 31. července 2013 č. j. 7 As 90/2012 - 65, č. 2969/2014 Sb. NSS, a ze dne 12. května 2016 č. j. 6 As 166/2015 - 27). Podobně v rozsudku ze dne 24. dubna 2013 č. j. 7 As 131/2012 - 32, č. 2902/2013 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „řízení o opravě chyb v katastrálním operátu (§ 8 odst. 1 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky) [pozn.: § 36 odst. 1 současného katastrálního zákona] slouží k uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin.“ (zvýrazněno nyní). Opravou chyby v katastrálním operátu má být „pouze dosaženo souladu mezi evidovanými a skutečnými údaji. Katastrální úřad tak posuzuje toliko soulad zakreslení hranice v katastrální mapě s podklady, které má k dispozici, a za stav katastru a v něm uvedené údaje odpovídá. Stáří podkladů, s nimiž není zakreslení hranice v souladu, přitom nehraje roli. Je možné, že plynutím času dojde ke změně obsahu vlastnických práv, například vydržením, zvláště jsou-li podklady datovány desítky let nazpět, tak jako v posuzované věci. Není ani vyloučeno, aby došlo ke změně hranic mezi pozemky, aniž by o tom měl katastrální úřad k dispozici příslušný podklad, ať již zaviněním vlastníků pozemků nebo zaviněním svým. Tehdy je třeba vlastníky sousedních pozemků odkázat k soukromoprávním institutům, především k určovací žalobě, případně k institutu náhrady škody, byla-li jim škoda činností katastrálního úřadu způsobena.“ (rozsudek ze dne 25. 11. 2020, č. j. 6 As 143/2020 – 31, bod 28).

28. Neurčitý pojem zřejmý omyl je „(...) „třeba vykládat vždy v souvislosti s konkrétním případem. Obecně sem lze zařadit jak omyl týkající se skutkových okolností (error facti - zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině či např. i opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsažený), tak omyl právní (error iuris - např. zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené katastrálním zákonem). Omyl je přitom charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. ledna 2008, č. j. 1 As 40/2007-103). V rozsudku ze dne 13. března 2013 č. j. 7 As 187/2012 - 31 Nejvyšší správní soud doplnil, že takový omyl musí být „zřejmý, tj. jednoznačně seznatelný.“ (rozsudek ze dne 25. 11. 2020, č. j. 6 As 143/2020 – 31, bod 29).
29. „Při opravě chyby v katastru nemovitostí je role katastrálního úřadu jen evidenční. Oprava chyby totiž slouží k tomu, aby byly uvedeny do souladu údaje zapsané v katastru s listinami založenými ve sbírce listin. Katastrální úřad tedy opraví jen ty údaje, které jsou chybné v důsledku zřejmého omylu. Při tom může činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu listin, nikoliv řešit sporné právní otázky (...)“ (rozsudek ze dne 29. 6. 2022, č. j. 10 As 245/2020 – 22, bod 7).
30. „(...) účelem institutu opravy chyb v katastrálním operátu je odstranit rozpor mezi jednotlivými částmi katastrálního operátu. Opravou má být dosaženo souladu mezi evidovanými a skutečnými údaji (nikoli však skutečným stavem; srov. rozsudek NSS ze dne 7. 8. 2006, č. j. 2 As 58/2005 - 125, č. 986/2006 Sb. NSS, nebo ze dne 24. 4. 2013, č. j. 7 As 131/2012 - 32, č. 2902/2013 Sb. NSS). Oprava chyby vede pouze k dodatečnému nahrazení údaje chybně evidovaného v katastrálním operátu údajem, který je z hlediska právní úpravy katastru nemovitostí správným, tj. který je v souladu s listinami založenými ve sbírce listin (rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2011, č. j. 5 As 88/2009 - 75).“ (rozsudek ze dne 28. 1. 2022, č. j. 10 As 421/2021 – 44, bod 6).

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

31. V rozsudku ze dne 22. 10. 2020, č. j. 6 As 9/2020 – 28, odkázal Nejvyšší správní soud na usnesení zvláštního senátu pro rozhodování některých kompetenčních sporů ze dne 2. 9. 2004, č. j. Konf 62/2003-15, č. 403/2004 Sb. NSS, podle něhož *v řízení o opravě chyb v katastrálním operátu se řeší pouze otázka, kdo bude evidován jako vlastník určitých nemovitostí v katastru. Rozhodnutí z takového řízení vzešlé tak nemá hmotněprávní, nýbrž jen evidenční účinky [...] a nezasahuje se jím do soukromoprávních vztahů.* „V rozsudku ze dne 8. srpna 2006 č. j. 2 As 58/2005 - 125, č. 986/2006 Sb. NSS, pak Nejvyšší správní soud konstatoval, že oprava chyby v katastrálním operátu „slouží k uvedení údajů v katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin. Mění se jím evidované údaje, aniž by se tak mohlo založit či pozbyt vlastnické či jiné právo k nemovitosti – to plyne i z ust. § 5 odst. 7 katastrálního zákona. Opravou má být pouze dosaženo souladu mezi evidovanými a skutečnými údaji“. Nelze však říci, že údaje v katastru mají pouze evidenční význam. „V rozsahu, v jakém do právních a evidenčních vztahů zasahuje zápis sám, zasahuje do nich i provedená oprava – nikoliv však její neprovedení, neboť při tom zůstává původní stav zachován. Ani z toho však nelze dovodit, že neprovedením opravy není dotčeno žádné právo“, neboť katastrální evidence se promítá v řadě oblastí. „Významu zapsaných skutečností odpovídá i význam jejich oprav, které jsou prostředkem ochrany před nesprávným zápisem skutečností z listin vyplývajících. Z tohoto hlediska je třeba přistupovat k posouzení vlivu provedení či neprovedení opravy na dotčené subjekty. Navrhovatel, který požaduje provedení opravy chybného údaje, má právo na to, aby katastrální úřad opravu provedl; jistě jen za předpokladu, že skutečně došlo k zapsání skutečností odporujících listinám, které byly podkladem zápisu.“ (bod 19). „[...] opravě chyby v katastrálním operátu nebrání překážka věci rozhodnuté a sama oprava takovou překážku nezakládá“ (bod 21, shodně i bod 22).
32. V rozsudcích ze dne 4. 5. 2018, č. j. 8 As 176/2017-39, bod 15, ze dne 13. 4. 2017, č. j. 10 As 307/2016-38, bod 19 a ze dne 11. 1. 2011, č. j. 8 As 24/2010-112, Nejvyšší správní soud uvedl, že pouhý nesoulad mezi hranicí v katastru evidovanou a v terénu skutečně užívanou není důvodem pro opravu údajů zapsaných v katastru. Nejvyšší správní soud v posledně citovaném rozsudku poukázal na svůj rozsudek ze dne 11. 6. 2009, č. j. 7 As 71/2008 - 48, v němž vyslovil, že „pokud dojde k vytyčení hranice v souladu s nezpochybnitelnými a správnými údaji v katastru a takto v terénu vytyčená hranice neodpovídá skutečně reálně v průběhu desítek let zaužívané hranici pozemků mezi vlastníky (např. plot), nelze tuto situaci řešit opravou katastrálního operátu. „Posunout“ vytyčenou a v katastru vyznačenou hranici do polohy, v jaké ve skutečnosti probíhá, je možno jen v případě existence a doložení příslušných právních titulů katastrálnímu úřadu, které by k takovému novému vytyčení a novému zakreslení do katastrální mapy opravňovaly (dohoda vlastníků, soudní rozhodnutí civilního soudu).“
33. Soud shrnuje, že judikatura jasně vyložila, že katastrální úřad v řízení podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona nesmí opravit jiné chybné údaje katastru, než které jsou důsledkem zřejmého omylu, přičemž chyba musí spočívat v nesouladu mezi údaji katastru a listinami založenými ve sbírce listin - vadnost zápisu nelze odůvodňovat rozporem mezi údajem katastru a skutečným stavem. Rozhodnutí ve věci opravy chyby v katastrálním operátu nemá žádné hmotněprávní účinky a nezasahuje se jím do soukromoprávních vztahů – rozhodnutí nezakládá ani neomezuje a neruší vlastnické či jiné právo k nemovitosti. Současně platí, že navrhovatel požadující provedení opravy chybného údaje má právo na provedení opravy, pokud je mezi údaji katastru a listinami založenými ve sbírce listin nesoulad. Rozhodnutí ve věci opravy chyby v katastrálním operátu nepředstavuje překážku věci rozhodnuté. Pouhý nesoulad mezi hranicí v katastru evidovanou a v terénu skutečně užívanou není důvodem pro opravu údajů zapsaných

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

v katastru.

34. V posuzované věci provedení opravy údajů katastru iniciovali sami žalobci svým návrhem podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona. V návrhu žalobci uvedli, že v důsledku zřejmého omylu vykazuje chybu údaj evidovaný v katastru o hranici pozemku žalobců se sousedním pozemkem, neboť na sousedním pozemku se nachází v celé délce štitové zdi jejich stavby jeden metr široký větrací kanál, který je součástí stavby na pozemku žalobců. V souladu s § 36 odst. 3 katastrálního zákona doručil katastrální úřad žalobcům oznámení o tom, že opravu na návrh neprovedl, protože se nejedná o chybu. Tento závěr katastrální úřad v oznámení odůvodnil tím, že hranice mezi pozemkem žalobců a sousedním pozemkem byla podle měřičských a mapových podkladů vždy vedena po jihozápadní zdi domu na pozemku žalobců, přičemž v digitalizované katastrální mapě je hranice zobrazena jako spojnice rohů stavby, přímo zaměřených jako identické body. Jelikož žalobci katastrálnímu úřadu sdělili, že nesouhlasí s odkazem na technickou zprávu garáže s tím, že se nejedná o chybu, byl katastrální úřad povinen podle § 36 odst. 4 katastrálního zákona v zahájeném řízení vydat o návrhu žalobců meritorní rozhodnutí. Jinými slovy, v situaci, kdy katastrální úřad nenalezl vytčenou chybu v údajích katastru nemovitostí, a s tímto zjištěním žalobci nesouhlasili, katastrální úřad *musel* ve věci vydat meritorní rozhodnutí. Vydání meritorního rozhodnutí iniciovali sami žalobci svým nesouhlasem podle § 36 odst. 4 katastrálního zákona.
35. Následně vydal katastrální úřad prvoinstanční rozhodnutí, v němž uvedl, že nezjistil chybu mezi údaji katastru a listinami založenými ve sbírce listin, neboť v mapě pozemkového katastru i v analogových mapách evidence nemovitostí a katastru nemovitostí byla hranice mezi pozemkem žalobců a sousedním pozemkem vždy vedena po jihozápadní zdi domu na pozemku žalobců. Větrací kanál, jímž argumentovali žalobci, nikdy nebyl zobrazen v katastrálních mapách, ani v žádném dochovaném měřičském podkladu (ohlašovací list č. 15 z roku 1909, polní náčrt pol. 15 z roku 1962 a záznam podrobného zaměření změn č. 54 pro zaměření garáže z roku 1987). Žalobci technickou zprávu garáže, jíž argumentovali, nepředložili. Katastrální úřad dodal, že v řízení ani nemohl být relevantní jakýkoli údaj ze stavební dokumentace, natožpak údaj popisný.
36. V odvolání žalobci s odkazem na projektovou dokumentaci uvedli, že objekt garáže není umístěn přímo na hranici pozemku, ale svým severozápadním rohem je od ní vzdálen cca 1m. Štitová zeď domu žalobců se nachází v jedné přímce s budovou stáje a na ni navazující garáží, kdy podle průvodní zprávy projektové dokumentace garáže bude dešťová voda ze střechy garáže svedena do dlážděného rigolu na vlastní pozemek stavebníka. Podle výkresu řezu rigol odpovídá šířce kamenné zídky, jejíž vnější hrana kopíruje hranu větracího kanálu před štitovou zdí domu. Zídka v pomyslné přímce pokračuje až k pozemku parc. č. Xc. Žalobci vyčetli katastrálnímu úřadu, že větrací kanál starý více než 150 let, který je součástí jejich domu, přiřadil do majetku vlastníků sousedního pozemku. Vlastníci sousedního pozemku (vystupující v tomto soudním řízení jako osoby zúčastněné na řízení) se k odvolání žalobců vyjádřili tak, že katastr nevykazuje chybu a odvětrávací kanál byl zřízen bez právního důvodu a jimi dosud trpěn. K tomu žalobci ve svém podání ze dne 1. 10. 2022 zopakovali, že větrací kanál je součástí jejich stavby více než 150 let - s hranicí pozemku žalobců jeden metr od budov bylo počítáno i v projektové dokumentaci a zaměření pro stavbu garáže.
37. Napadené rozhodnutí odůvodnil žalovaný následovně. Žalovaný na str. 5 napadeného rozhodnutí vysvětlil, že geometrické a polohové určení hranic pozemku žalobců bylo dáno jeho zobrazením v mapě bývalého pozemkového katastru v měřítku 1 : 2880 v

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

souřadnicovém systému stabilního katastru, potažmo v analogové katastrální mapě, která vznikla jejím překreslením, která byla platná až do vzniku digitalizované katastrální mapy vedené v systému stabilního katastru v roce 2003, přičemž následně v roce 2016 byla provedena změna souřadnicového systému stabilního katastru digitalizované katastrální mapy na katastrální mapu digitalizovanou v Jednotné trigonometrické síti katastrální. Na str. 6 napadeného rozhodnutí pak žalovaný uvedl, že se ztotožnil se závěry katastrálního úřadu, že hranice mezi pozemkem žalobců a sousedním pozemkem byla v mapě pozemkového katastru i v analogových mapách evidence nemovitostí a katastru nemovitostí vedena po západní zdi budovy, která stojí na pozemku žalobců (budova č. Xd) a že odstup vlastnické hranice od budovy v místech větracího kanálu nebyl nikdy zobrazen v katastrálních mapách, ani v žádné dostupné měřické dokumentaci. Pokud žalobci své tvrzení o vlastnictví části pozemku v místě kanálu opírali o projektovou dokumentaci přístavby garáže z roku 1985, tato není původním výsledkem zeměměřické činnosti ve smyslu § 2 odst. 1 katastrální vyhlášky a nejedná se ani o výsledek zeměměřických činností využívaný pro účely katastru ve smyslu § 74 odst. 1 katastrální vyhlášky, a proto údaje z této projektové dokumentace nemohou být relevantním důkazem v řízení o opravě chyby.

38. Soud shrnuje, že nosným důvodem napadeného rozhodnutí, které tvoří z hlediska soudního přezkumu s prvoinstančním rozhodnutím jeden celek (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2008, č. j. 2 As 20/2008-73, ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25, či dne 14. 10. 2021, č. j. 7 As 447/2019-60, bod 22), bylo zjištění správních orgánů, že v katastru nemovitostí evidovaná hranice mezi pozemkem žalobců a sousedním pozemkem je v souladu s listinami založenými ve sbírce listin, tudíž nejde o chybu v katastrálním operátu podle § 36 katastrálního zákona. Tento závěr správní orgány odůvodnily tím, že předmětná hranice je v souladu se všemi měřickými a mapovými podklady katastru v digitalizované katastrální mapě vedena po jihozápadní zdi domu na pozemku žalobců jako spojnice rohů stavby, přímo zaměřených jako identické body v mapě pozemkového katastru. Větrací kanál, jímž argumentovali žalobci, nikdy nebyl zobrazen v katastrálních mapách, ani v žádném dochovaném měřickém podkladu (ohlašovací list č. 15 z roku 1909, polní náčrt pol. 15 z roku 1962 a záznam podrobného zaměření změn č. 54 pro zaměření garáže z roku 1987). Tvrzení žalobců o chybě v katastrálním operátu ve vztahu k vlastnictví části pozemku v místě větracího kanálu nemohlo být prokázáno projektovou dokumentací přístavby garáže z roku 1985, jelikož tato projektová dokumentace není původním výsledkem zeměměřické činnosti a ani výsledkem zeměměřických činností využívaným pro účely katastru.
39. Soud dále konstatuje, že ve správním řízení žalobci tvrdili jen to, že větrací kanál je součástí stavby na pozemku žalobců, a existenci chyby v katastrálním operátu dovozovali z toho, že podle průvodní zprávy projektové dokumentace garáže bude dešťová voda ze střechy garáže svedena do dlážděného rigolu na jejich pozemek s větracím kanálem.
40. Soud tedy shrnuje, že žalobci ve správním řízení nijak nezpochybňovali závěr správních orgánů ve vztahu k hranici mezi pozemkem žalobců a sousedním pozemkem, že údaje katastru jsou v souladu s konkrétními, správními orgány identifikovanými, listinami založenými ve sbírce listin. Žalobci ve správním řízení tvrdili a prokazovali, že údaje katastru jsou v rozporu se skutečným stavem (že vlastnická hranice kopíruje větrací kanál a navazující zídku). Výše však soud vysvětlil, že podmínkou vyhovění návrhu na opravu chyby v katastrálním operátu bylo zjištění, že údaj v katastru je v důsledku zřejmého omylu v rozporu s podkladovými listinami katastru nemovitostí. Návrhu správní orgány

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

naopak nesměly vyhovět v případě, že by chyba měla spočívat v rozporu evidovaného údaje se skutečným stavem – a právě to žalobci v průběhu celého správního řízení tvrdili.

41. První žalobní bod vztahující se k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí nebyl důvodný.
42. Soud předznamenává, že podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu je rozhodnutí přezkoumatelné, pokud je z něj zřejmé, jak správní orgán rozhodl, jaký skutkový stav vzal za rozhodný, jak uvážil o relevantních skutečnostech a jak se vypořádal s námitkami účastníka řízení. Zároveň však platí, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí z důvodu, že z něj nelze zjistit důvody, proč bylo rozhodnuto tak, jak bylo rozhodnuto. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno jen těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Rozhodnutí není nepřezkoumatelné, pokud se správní orgán zabýval podstatou námitek účastníka řízení a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, aniž výslovně v odůvodnění rozhodnutí reaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky nebo námitky vedlejší či související se základní námitkou. Správní orgány nejsou povinny vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Jinými slovy, není nutné se v odůvodnění rozhodnutí výslovně vyjadřovat ke všem jednotlivým argumentům účastníka podporujícím jeho konkrétní a z hlediska sporu pouze dílčí tvrzení, jestliže stanovisko správního orgánu k nim jednoznačně a logicky vyplývá z odůvodnění nedůvodnosti základních námitek, v jehož konkurenci dílčí námitky celkově neobstojí. Absence odpovědi na ten či onen argument účastníka v odůvodnění rozhodnutí nezpůsobuje sama o sobě nezákonnost rozhodnutí nebo jeho nepřezkoumatelnost, protože takový přístup by mohl vést zejména u velmi obsáhlých podání až k absurdním důsledkům a k porušení zásady efektivity a hospodárnosti řízení – rozhodující je, aby se správní orgán vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení. Nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy účastníka řízení o tom, jak podrobně by mělo být rozhodnutí odůvodněno, ale objektivní překážkou, která správnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 13, ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 – 33, ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 – 19, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45, ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 – 24, ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017 – 38, ze dne 27. 11. 2020, č. j. 3 As 101/2018 – 38, usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS, nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2000, sp. zn. III. ÚS 103/99, ze dne 28. 8. 2001, sp. zn. I. ÚS 60/01, ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08).
43. Zdejší soud popsane vady nepřezkoumatelnosti v případě napadeného rozhodnutí neshledal. Správní orgány obou stupňů ve svých rozhodnutích uvedly, jak a proč rozhodly tak, jak rozhodly, jak posoudily zjištěné právně významné skutečnosti a proč měly argumentaci žalobců za nedůvodnou. Soud výše vyložil, že z prvoinstančního a napadeného rozhodnutí je zřejmé, že správní orgány návrhu žalobců nevyhověly proto, že nezjistily, že by údaj o hranici mezi pozemkem žalobců a sousedním pozemkem nebyl v souladu s listinami založenými ve sbírce listin. Správní orgány totiž ověřily, že v katastru

evidovaná hranice odpovídá všem měřičským a mapovým podkladům katastru a na obsah konkrétních takových podkladů odkázaly. Správní orgány logicky a srozumitelně vypořádaly i požadavky žalobců ve vztahu k větracímu kanálu a projektové dokumentaci garáže tím, že kanál nikdy nebyl zobrazen v katastrálních mapách, ani v žádném dochovaném měřičském podkladu a že projektová dokumentace přístavby garáže z roku 1985 není ani původním výsledkem zeměměřické činnosti ve smyslu § 2 odst. 1 katastrální vyhlášky, ani výsledkem zeměměřických činností využívaným pro účely katastru ve smyslu § 74 odst. 1 katastrální vyhlášky, tudíž nemůže zakládat rozpor s údaji katastru nemovitostí. Soud tedy nepřisvědčil žalobcům, že ze správních rozhodnutí nelze zjistit, z jakých skutečností správní orgány vycházely a jak dospěly ke svým závěrům. Soud naopak shledal, že závěry správních orgánů prezentované v prvoinstančním a napadeném rozhodnutí jsou osvědčeny konkrétními podklady založenými ve správním spisu a jsou správními orgány logicky odůvodněny.

44. Soud nesouhlasí s žalobci, že napadené rozhodnutí je nezákonné proto, že se správní orgány nezabývaly splněním podmínek pro provedení opravy chyby dle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona. Byli to právě žalobci, kdo svým návrhem vymezil předmět řízení – a žalobci svůj návrh odůvodnili výlučně zřejmým omylem podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Nezákonnost napadeného rozhodnutí nemůže spočívat v tom, že správní orgány nepřekročily předmět řízení vymezený žalobci. Žalobci nikdy v průběhu správního řízení v souladu s § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona netvrdili, že by hranice pozemku žalobců byla evidována v katastru chybně v důsledku nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel vzhledem k překročení mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem. Správní orgány tedy nebyly povinny explicitně ve svých rozhodnutích uvádět, že takové pochybení nezjistily. Navíc žalobci v žalobě neuvedli, proč by měla být jejich veřejná subjektivní práva negativně dotčena tím, že se správní orgány nezabývaly splněním podmínek pro provedení opravy chyby dle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona (srov. § 2 ve spojení s § 65 odst. 1 s. ř. s.). Žalobci totiž vůbec netvrdili, že posledně uvedené podmínky splněny byly a z tohoto důvodu mělo být jejich návrhu vyhověno. Soud v této souvislosti uvádí, že podmínkou pro opravu chybného údaje katastru podle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona ve spojení s § 44 odst. 3 katastrální vyhlášky bylo (vedle jiných podmínek) předložení písemného prohlášení vlastníků dotčených pozemků (pozemku žalobců a sousedního pozemku), přičemž nebylo sporu o tom, že takové prohlášení žalobci nepředložili. Žalobci ani ve správním řízení, ani v žalobě netvrdili, že by chybný údaj katastru vznikl nepřesností při podrobném měření, nebo zobrazení předmětu měření v katastrální mapě nebo při výpočtu výměr parcel. Nezákonnost napadeného rozhodnutí nemohla nastat tím, že se správní orgány výslovně nezabývaly něčím, co žalobci v průběhu správního řízení netvrdili, kdy navíc ani v žalobě žalobci neuvedli žádné důvody splnění podmínek podle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona. Jinými slovy, i kdyby správní orgány pochybily, že se nezabývaly splněním podmínek podle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona, nemohlo to negativně zkrátit veřejná subjektivní práva žalobců, jelikož žalobci netvrdili, že by tyto podmínky byly splněny tak, aby výrok napadeného rozhodnutí mohl být ve vztahu k návrhu žalobců vyhovující. Soud dodává, že žalovaný byl podle věty druhé § 89 odst. 2 správního řádu povinen přezkoumat správnost prvoinstančního rozhodnutí jen v rozsahu odvolacích námitek, kdy žalobci v odvolacím řízení splněním podmínek podle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona nijak neargumentovali. A navíc, podle § 36 odst. 1, 3 katastrálního zákona platí, že bez návrhu katastrální úřad pouze opravuje chybné údaje, avšak neoznamuje dotčeným

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

osobám, že žádnou opravu neprovede, pokud žádnou chybu nezjistil. Předmět řízení podle § 36 odst. 4 katastrálního zákona ve spojení a § 44 odst. 2, 3 katastrální vyhlášky je vymezen provedenou opravou údaje katastru, resp. neprovedenou *navrženou* opravou údaje katastru. Správní orgány se tedy splněním podmínek podle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona nemusely zabývat a tento jejich postup nemůže být důvodem závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Soud neshledal, že by správní orgány porušily zásadu materiální pravdy podle § 3 správního řádu, kdy žalobci ani v žalobě neuvedli, jaká konkrétní skutečnost měla být správními orgány zjišťována a proč mělo být její zjištění nezbytné pro vydání rozhodnutí.

45. Námitka na str. 7 žaloby, že správní orgány při posuzování průběhu zakreslení hranic postupovaly prostřednictvím výpočtů vycházejících z nepřezkoumatelně zvolených lomových bodů, byla mimoběžná, protože správní orgány výroky svých rozhodnutí, které žalobci napadli svou žalobou, žádnými lomovými body neodůvodnily. Lomové body byly součástí odůvodnění hranice pozemku žalobců s pozemkem parc. č. Xe (viz str. 2 a 6 napadeného rozhodnutí), resp. hranice pozemku žalobců s pozemky parc. č. Xf, Xc a Xg (viz str. 2 a 7 napadeného rozhodnutí). Hranic mezi právě uvedenými pozemky se však žaloba žalobců netýkala.
46. Nezákonnost žalobou částečně napadeného výroku 1 napadeného rozhodnutí nemůže odůvodnit ani žalobní tvrzení, že katastrální úřad posoudil jiné údaje katastru ve fázi před zahájením správního řízení tak a po zahájení správního řízení jinak. Jiné údaje katastru nemovitostí, než ty, které jsou vymezené ve výroku 2 prvoinstančního rozhodnutí, nejsou předmětem soudního přezkumu vzhledem k tomu, že žalobci žalobou napadli jen výrok 1 napadeného rozhodnutí v části, která se týkala výroku 2 prvoinstančního rozhodnutí (srov. větu první § 75 odst. 2 s. ř. s.).
47. Ani druhý okruh žalobních námitek nebyl důvodný.
48. Žalobci namítli, že správní orgány neměly ve věci vůbec rozhodovat, neboť postup podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona vylučovala spornost hranice mezi pozemkem žalobců a sousedním pozemkem. Námitce nelze přisvědčit. V řízení o opravě chyby podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona se neřeší vlastnická práva zúčastněných. Smyslem rozhodnutí vydaném v řízení o opravě chyby podle § 36 odst. 4 katastrálního zákona ve spojení s § 44 odst. 2 katastrální vyhlášky není nic jiného než zajistit, aby údaje katastru byly v souladu s podkladovými listinami katastrálního úřadu. Je naprosto běžné, že vlastníci sousedních pozemků se neshodnou v průběhu společné hranice v terénu – vlastnická hranice totiž může být výsledkem soukromoprávní skutečnosti (např. vydržení). Spor týkající se vymezení průběhu vlastnické hranice v terénu však v takovém případě musí vlastníci dotčených pozemků řešit v občanském soudním řízení. V replice žalobci potvrdili, že chtěli docílit svým návrhem *úpravy průběhu hranice mezi spornými pozemky tak, jak byla dlouhodobě v terénu fakticky vymezena*, kdy, jak bylo výše s odkazem na ustálenou judikaturu vyloženo, tato situace spočívající v nesouladu mezi hranicí v katastru evidovanou a v terénu skutečně užívanou nemůže být důvodem pro opravu údajů zapsaných v katastru. Předmětem řízení podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona není odstranění jakékoli nesouladu mezi údaji zapsanými v katastru a skutečností, nýbrž jen případy rozporu mezi zapsanými údaji a podkladovými listinami katastrálního úřadu. V posuzované věci v katastru nebyl založen žádný použitelný podklad, který by zakládal rozpor se zapsaným údajem, a proto se nejednalo o zřejmý omyl při vedení katastru a správní orgány nemohly provést žalobci navrženou opravu.

49. Byli to sami žalobci, kdo se svým návrhem podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona a nesouhlasem podle § 36 odst. 4 katastrálního zákona domáhal vydání meritorního rozhodnutí. Za situace, kdy uplatnili oba popsané procesní prostředky, neměly správní orgány jinou možnost než meritorně rozhodnout. Není tedy pravdivé žalobní tvrzení, že správní orgány uplatnily svou pravomoc mimo rozsah, v jakém jim byla svěřena. Pokud žalobci nechtěli, aby správní orgány o údajích katastru (hranici mezi pozemkem žalobců a sousedním pozemkem) meritorně rozhodovali, nemuseli podávat návrh a následně i nesouhlas s neprovedením opravy. V žalobě přitom sami žalobci uvedli, že *spornost hranice těchto pozemků plyne již z návrhu žalobců na opravu chyby údajů katastru nemovitostí ze dne 15. 2. 2022*.
50. Na tomto místě soud považuje za nutné znovu zdůraznit, že rozhodnutí ve věci opravy chyby v katastrálním operátu nemá žádné hmotněprávní účinky. Rozhodnutí nemění vlastnická práva k nemovitostem a nijak nezasahuje do soukromoprávních vztahů. Jinými slovy, ať už bylo nebo nebylo ve věci vydáno napadené rozhodnutí, nijak se to nedotklo vlastnictví pozemku, na němž je umístěn větrací kanál a navazující zídka, o něž žalobcům jde. Postavení žalobců, pokud jde o vlastnictví této části zemského povrchu, je naprosto totožné v případě, že bylo vydáno napadené rozhodnutí, i v případě, že by ve věci nebylo vůbec rozhodnuto. Veřejná subjektivní práva žalobců v této věci spočívala v tom, aby správní orgány rozhodly o jejich návrhu ve spojení s jejich následným nesouhlasem s neprovedením opravy. Veřejná subjektivní práva žalobců nemohla být negativně dotčena tím, že správní orgány neměly o návrhu rozhodovat (jak tvrdí žalobci v žalobě), pokud správní orgány opravu neprovedly a provést neměly. A navíc, jak soud výše uvedl, rozhodnutí ve věci opravy chyby v katastrálním operátu ani nepředstavuje překážku věci rozhodnuté, tudíž napadené rozhodnutí ani v tomto směru ničeho nezměnilo na procesní situaci a právním postavení žalobců.
51. K jednotlivým judikaturám odkazům žalobců uvádí soud, že žalobci interpretují rozsudky Nejvyššího správního soudu nepřesně.
52. Je pravdou, že Nejvyšší správní soud v bodech 15 a 17 rozsudku ze dne 4. 5. 2018, č. j. 8 As 176/2017-39, uvedl: „*K opravě chyby v katastru podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona tak může katastrální úřad přistoupit jen tehdy, pokud byla hranice mezi pozemky zakreslena v katastru v důsledku zřejmého omylu pracovníka katastru v rozporu s podkladovými listinami, které má k dispozici, a zároveň vlastníci hraničních pozemků průběh hranice nezpochybňují a v minulosti je neměnili; jinými slovy mezi vlastníky sousedících pozemků neexistuje spor o geometrické a polohové určení hranice. (...) Nejvyšší správní soud s odkazem na shora uvedenou judikaturu uzavírá, že za situace, kdy je vlastníky sousedních parcel zpochybňován průběh hranice mezi parcelami, je vyloučen postup podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona.*“ Toto judikurní východisko je však nutno vykládat tak, že *chybné údaje katastru katastrální úřad opraví* (srov. dikci § 36 odst. 1 katastrálního zákona – důraz přidán soudem), jen pokud neexistuje spor o geometrické a polohové určení hranice. Tomu odpovídá citovaný obsah rozsudku Nejvyššího správního soudu [*k opravě chyby může katastrální úřad přistoupit – jinak je vyloučen postup podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona*]. Nejvyšší správní soud tedy vysvětlil, že v případě sporu dotčených sousedů nesmí katastrální úřad zjištěný chybný údaj opravit. Nejvyšší správní soud nevyjádřil, že by v případě zjištění nesouladu mezi zapsaným údajem katastru a podkladovými listinami v situaci sporu dotčených sousedů musel katastrální úřad řízení zastavit, resp. že by tato situace zapovídala vydat rozhodnutí o neprovedení opravy, natož pak v případě, kdy vůbec nebyl zjištěn rozpor mezi údajem v katastru a podkladovými

listinami. Závěry kasačního soudu se vztahují jen k situaci, kdy byl osvědčen rozpor mezi zapsaným údajem katastru a podkladovými listinami – jde tedy o případ zjištěné chyby katastru. Z citovaného rozsudku nelze dovodit závěr tvrzený žalobci, že by za této situace zjištění sporu mezi dotčenými sousedy vylučovalo vydání rozhodnutí o *neprovedení opravy*. Citovaný rozsudek se totiž vztahuje k tomu, že sousedský spor vylučuje *provedení opravy*, nikoli *neprovedení opravy*. Naprosto totéž lze uvést k žalobnímu odkazu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008-134, kde se též kasační soud věnoval pouze tomu, kdy lze přistoupit k opravě chyby v katastru nemovitostí, ale nijak se nevyjádřil k případům, jako je napadené rozhodnutí, kdy správní orgány navrženou opravu chyby *neprovedly*. Soud se v zásadě shoduje s názorem žalobců v jejich replice, že citované judikáty je nutno vyložit jako imperativ k zamezení *provádění opravy chyb v těch případech, kdy je hranice pozemků fakticky sporná tak, aby nedocházelo k zasahování správních orgánů do rozhodování o vlastnickém právu*. Nicméně v případě žalobců jednak nebyla zjištěna chyba v údajích katastru a jednak k provedení opravy správními rozhodnutími nedošlo, tudíž se tento imperativ míjí s posuzovanou věcí.

53. Rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 187/2012-31, a ze dne 22. 1. 2015, č. j. 7 As 257/2014-24, na něž žalobci v žalobě odkázali bez podrobnější argumentace, žalobní tvrzení o nedostatku pravomoci žalovaného vydat napadené rozhodnutí nijak neprokazují. V replice žalobci dodali, že posledně jmenovaný rozsudek je relevantní, protože uvádí podmínky, za kterých lze provést opravu chyby ze strany katastrálního úřadu (*Opravu chyby lze provést pouze u chyby vzniklé zřejmým omylem, nelze ji provést v záležitosti nejasné či sporné.*) Žalobci však opět pomíjejí, že v jejich věci oprava údaje katastru provedena nebyla, tudíž odkazované východisko přímou souvislost s posuzovanou věcí nemá.
54. Argumentace žalobců, že napadeným rozhodnutím o neprovedení opravy správní orgány zasáhly do sporu o průběhu hranice pozemků, protože konstatovaly, jaký průběh hranice je ten správný (*„hranice vždy vedla po stěně budov“*), není důvodná. Na postavení žalobců se napadeným rozhodnutím nic nezměnilo, protože výrokem 2 provinštančního rozhodnutí, potvrzeným výrokem 1 napadeného rozhodnutí, bylo rozhodnuto tak, že se oprava údaje v katastru neprovede, to znamená, že k žádné změně evidovaných údajů nedošlo. Stěží lze tedy tvrdit tak, jak to činí žalobci, že napadeným rozhodnutím bylo zasaženo do jejich sousedského sporu, natož pak do jejich vlastnického práva. Žalobcům proto nelze přisvědčit, že by negativní rozhodnutí správních orgánů *mělo obdobný dopad do případného sporu o průběh hranice pozemků, jako rozhodnutí o provedení opravy chyby, kterým dojde k posunutí zakreslení hranice*. Soud připomíná, že pouze výrok je závaznou a vykonatelnou částí správního aktu - výrokem je autoritativně rozhodována konkrétní právní věc, a proto jej nelze směšovat s odůvodněním, jehož účelem je vysvětlit, proč bylo rozhodnuto tak, jak bylo rozhodnuto (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2008, č. j. 2 As 16/2008-41). V odůvodnění svých rozhodnutí správní orgány vysvětlily, proč neshledaly rozpor mezi zapsaným údajem a podkladovými listinami katastru, tedy odůvodnily, že zapsaný údaj odpovídá podkladovým listinám. Tím, jak bylo výše opakovaně řečeno, nezaujaly žádný názor na to, kdo je vlastníkem větracího kanálu a navazující zídky. Zjednodušeně řečeno, odůvodněními svých rozhodnutí nemohly správní orgány žádnou ze stran sousedského sporu o vlastnické právo podpořit. Soud nepřisvědčil žalobcům, že *rozhodnutí o neprovedení opravy chyby prohlásilo stávající zakreslení hranic pozemků v katastru nemovitostí za jediné správné*, neboť správní orgány jen uzavřely, že údaje katastru odpovídají podkladovým listinám katastrálního úřadu, a nevyslovily žádné závěry (ostatně k tomu ani neměly pravomoc) ohledně vlastnictví pozemku s větracím kanálem a

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

navazující zídkou. Napadené rozhodnutí proto v žádném případě nelze chápat, jak tvrdí žalobci v žalobě, jako *posílení motivace stran sporu k posunutí plotu, zamezení přístupu na pozemek, zasypaní odvětrávacího kanálu či podání příslušné civilní žaloby*.

55. Soud dodává, že správní orgány ve svých rozhodnutích vycházely z podkladových listin katastru, s nimiž umožnily žalobcům se seznámit (viz oznámení katastrálního úřadu ze dne 21. 6. 2022, č. j. OR-147/2022-404, a oznámení žalovaného ze dne 19. 9. 2022, č. j. ZKI PL-O-10/392/2022-7).
56. Pokud v replice žalobci uvedli, že správní orgány měly sice odmítnout opravu provést, ovšem toliko s odkazem na spornost skutečného průběhu hranice pozemků, nikoliv věcně posuzovat existenci či neexistenci listin způsobilých opravu chyby vyvolat, nelze jim přisvědčit. Jak bylo výše vysvětleno, spornost faktického průběhu hranice by znemožňovala provést opravu údajů katastru v případě, že by byla hranice mezi pozemky zakreslena v katastru v důsledku zřejmého omylu pracovníka katastru v rozporu s podkladovými listinami. Jelikož podmínka rozporu údaje katastru s podkladovými listinami nebyla zjištěna, správní orgány se sporností hranice nemusely vůbec zabývat.
57. Soud dodává, že se neztotožňuje s výkladem žalovaného ve vyjádření k žalobě, že rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2018, č. j. 8 As 176/2017-39, není na věc přílehavý vzhledem ke změně právní úpravy, neboť tento rozsudek výslovně aplikoval nyní účinný katastrální zákona a katastrální vyhlášku [konkrétně § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona – viz body 15, 17 rozsudku, a § 44 odst. 2 katastrální vyhlášky – viz bod 11 rozsudku].
58. V posuzované věci žalobci navrhli a následně trvali na provedení opravy údaje katastru nemovitostí z důvodu zřejmého omylu při vedení katastru. Návrhu žalobců nebylo vyhověno a údaje katastru zůstaly nezměněny. Do veřejných subjektivních práv žalobců tudíž mohlo být zasaženo jen tím, že údaje nebyly opraveny, ač opraveny býti měly. Toho se však žalobci žalobou nedomáhali – požadovali totiž, aby správní orgány o jejich návrhu meritorní rozhodnutí nevydávaly, resp. vydaly ho se stejným výrokem, ale jiným odůvodněním.
59. Soud považuje za vhodné znovu zdůraznit, že má-li kdokoli za to, že hranice jeho pozemku je v katastrální mapě zakreslena v rozporu se skutečným rozsahem jeho vlastnických práv, může se svých práv domáhat prostřednictvím žaloby na určení vlastnického práva u civilního soudu. V takovém případě je úkolem soudu rozhodujícího v občanském soudním řízení, aby autoritativně určil, kde se nachází vlastnická hranice a jeho pravomocné rozhodnutí pak bude podkladem pro příslušný zápis do katastru nemovitostí a s ním případně spojenou úpravu hranic pozemků zakreslených v katastrální mapě.
60. Pro vyloučení všech pochybností soud konstatuje, že závěry obsažené v odůvodnění tohoto rozsudku nelze chápat jako popření ani potvrzení vlastnického práva žalobců k pozemku s větracím kanálem a navazující zídkou.
61. Soud neprovedl žalobci navržený důkaz správním spisem, neboť správním spisem se v soudní řízení správním dokazování neprovádí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, publ. pod č. 2383/2011 Sb. NSS).
62. Soud neshledal žádný z žalobci uplatněných žalobních bodů důvodným, a proto jejich žaloby podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VII.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Náklady řízení

63. Náhradu nákladů řízení soud výrokem III rozsudku žádnému z účastníků podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřiznal, protože žalobci ve věci úspěch neměli a žalovaný ve vyjádření k žalobě výslovně uvedl, že náhradu nákladů řízení nepožaduje.
64. O náhradě nákladů řízení osob zúčastněných na řízení bylo rozhodnuto výrokem IV rozsudku dle § 60 odst. 5 s. ř. s., kdy osoby zúčastněné na řízení neměly na náhradu nákladů řízení právo, protože jim soud neuložil žádnou povinnost a zároveň neshledal důvody zvláštního zřetele hodné, které by přiznání náhrady nákladů řízení odůvodňovaly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 22. února 2023

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu